

ضرورت مشاوره تحصیلی در زمینه انتخاب رشته مشاغل

و شناسایی‌های حاصل از جریان مشاوره بتواند مناسب‌ترین و عاقلانه‌ترین تصمیم را در باره شغل آینده خود انتخاب نماید. تصمیم‌گیری زمانی عاقلانه و مناسب خواهد بود که فرد از توانایی‌ها و محدودیت‌هایش آگاه باشد و امکانات شغلی جامعه را بشناسد.

ضرورت مشاوره تحصیلی در زمینه جلوگیری از افت تحصیلی

مشاوره تحصیلی به دانش‌آموزان باعث می‌شود ویژگی‌ها و استعدادها را بهتر بشناسند و به شرایط و خصوصیتی که با توجهی به آن‌ها نداشته و یا میزان توجه آنان کم بوده است با دقت بیشتری بنگرند و در صورت وجود نواقصی در عملکردشان آن‌ها را شناسایی و راه‌حلی برای رفع این نواقص ارائه کنند. به این ترتیب دانش‌آموزان می‌توانند عملکرد بهتری نسبت به قبل در زمینه درسی داشته باشند و اشکالات احتمالی را نیز رفع کنند. در خصوص نقش مشاوره در کاهش افت تحصیلی دانش‌آموزان باید عنوان کرد که بسیاری از دانش‌آموزان به خاطر شرایط ویژه‌ای که با آن مواجه هستند در معرض افت تحصیلی قرار دارند و برخی از آنان افتان و خیزان تجربه‌هایی از افت تحصیلی داشته‌اند. برخی از این علل فردی هستند مانند انگیزه خود دانش‌آموز، روش‌های مطالعه و برنامه‌ریزی و علایق و استعدادها که مشاوره تحصیلی برای این دسته از دانش‌آموزان اهمیت بسزایی دارد.

در جریان مشاوره تحصیلی به این دانش‌آموزان کمک می‌شود علت افت‌ها و شکست‌های خود را بشناسند و با راهکارهایی آشنا شوند که به آن‌ها در رفع آن علت‌ها و یا کاهش تأثیر آن‌ها در مسائل تحصیلی‌شان کمک می‌کند. انجام چنین مشاوره‌هایی می‌تواند با احیای نیروهای بالقوه فرد او را در تمام مسیر تحصیلی‌اش همراهی کند.

گاهی اوقات هدایت تحصیلی‌های بد، موجب افت تحصیلی دانش‌آموز می‌شود چرا که فرد بدون علاقه و استعداد به رشته مورد نظر آمده و خودبخود در رقابت جا می‌ماند، زیرا که حداقل‌هایی برای ورود به هر رشته لازم است که اگر دانش‌آموز آن قابلیت را نداشته باشد، از وضعیت تحصیلی خوبی برخوردار نخواهد بود.

برخی از عواقب عدم علاقه به رشته‌ی تحصیلی عبارت‌اند از:

بی‌انگیزه بودن نسبت به درس و تحصیل؛

عدم تمرکز در مطالعه و کاهش یادگیری در دروس و افت تحصیلی؛

بی‌هدفی و سردرگمی؛

روی آوردن به انحرافات مانند اعتیاد؛

نداشتن ارتباطات سالم و قوی با سایرین؛

هدر دادن سرمایه و وقت؛

ایجاد بار اضافی برای سیستم؛

لذت نبردن از دوران دانشجویی.

متأسفانه تحقیقات نشان داده است که اغلب انتخاب‌هایی که دانش‌آموزان در زمینه رشته تحصیلی خود در مقطع متوسطه و نیز رشته دانشگاهی خود انجام می‌دهند عاری از هر گونه دلیل منطقی و اطلاعات مناسب است. معیارهایی که دانش‌آموزان در چنین مواردی برای انتخاب‌های خود برمی‌گزینند ملاک‌هایی کاذب و نامناسب و اساساً بر اساس انتخاب‌های دیکته‌ی شده‌ی اطرافیان است به همین دلیل یک مشاور تحصیلی آگاه و حرفه‌ای می‌تواند به دانش‌آموز در انتخاب رشته دانشگاهی منطبق با استعدادها و خواسته‌های او کمک شایانی نماید. مثل انتخاب رشته ریاضی فیزیک به خاطر وجهه اجتماعی آن، یا به خاطر چشم هم‌چشمی و یا به خاطر دنباله روی از یک دوست و یا همراه با او بودن در طول تحصیل. چنین انتخاب‌هایی به احتمال بیشتری محکوم به شکست خواهند بود. شکست در سال‌های متوسطه به صورت کاهش در نمرات، عدم موفقیت در کنکور و یا در سنین بالاتر در انتخاب رشته تحصیلی.

موضوع دیگری که در راهنمایی تحصیلی در این دوره از اهمیت خاصی برخوردار است، طرح‌ریزی برای ادامه‌ی تحصیل یا انتخاب شغل پس از آموزش متوسطه است. در این مورد مشاور باید اطلاعات وسیع و دقیق در زمینه مشاغل مختلف و رشته‌های تحصیلی دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی و ضوابط و چگونگی ورود به هر یک را در اختیار دانش‌آموزان بگذراند و آنان را برای تصمیم‌گیری مناسب در این که به دانشگاه بروند و یا پس از آموزش متوسطه به انتخاب شغل بپردازند، یاری برساند. دانش‌آموزان در تحصیلات متوسطه باید از مشاوران راهنمایی در مورد رفتن به دانشگاه یا اشتغال به حرفه کمک بگیرند. گاه طرح‌ریزی برای رفتن به دانشگاه مناسب فرد نیست و گاه نیز هدف‌های حرفه‌ای نیاز به تحصیلات دانشگاهی ندارد. مشاوره از آن جهت ضرورت می‌یابد که اهمیت چنین انتخاب‌هایی به دانش‌آموز گوشزد شود تا او ملاک‌های مناسبی برای تصمیم‌های خود اتخاذ کند و از احتمال شکست خود در آینده پیشگیری نماید.

تصمیم‌گیری درباره انتخاب شغل و حرفه یکی از مهم‌ترین و سرنوشت‌سازترین موضوعات در زندگی هر فرد به حساب می‌آید. امروزه پیچیدگی و دگرگونی دنیای کار، سرعت فزاینده رشد تکنولوژی، تقاضاهای روزافزون برای ورود به برخی مشاغل و نیاز به کسب دانش و مهارت‌ها با توجه به تفاوت‌های فردی، موجب برهم خوردن تعادل آموزش و بازار کار شده و مشکلاتی را در چگونگی هدایت استعدادها، راهنمایی شغلی و تصمیم‌گیری حرفه‌ای به وجود آورده است. از آنجا که یکی از اهداف تعلیم و تربیت در کنار دیگر اهداف، تسهیل رشد حرفه‌ای و هدایت شغلی افراد است و این هدف به ویژه در حیطه آموزش و پرورش و تا حدی آموزش عالی کشور قرار می‌گیرد، لذا، باید کوشش نمود تا این مهم به صورت سیستماتیک به اهداف از پیش تعیین‌شده خود برسد و راهنمایی تحصیلی - شغلی متناسب با ویژگی‌های فردی و نیازهای بازار کار حرکت کند.

مشاور در زمینه شغلی و حرفه‌ای، به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا بر اساس اطلاعات

